

докористування. Саме тому, ці рекомендації є доцільними. Адже кожне підприємство, зважаючи на сферу спеціалізації своєї діяльності, визначає найзручнішу та найоптимальнішу систему субрахунків.

Запропоновані рекомендації суттєво зменшать об'єм робіт щодо одержання інформації про стан природоохоронної діяльності та витрати на її здійснення, сприятимуть оперативнішій обробці і систематизації даних первинного та поточного, що підвищить точність, достовірність проаналізованої інформації.

Таким чином, у результаті використання даних нововведень підприємство отримає не лише зручний спосіб ведення обліку і документації господарських засобів, джерел їх формування, а й змогу підвищити результативність та ефективність власної діяльності.

Література

1. *Кирсанова Т.А.* Экологический контроллинг — инструмент экоменеджмента / Т.А. Кирсанова, Е.В. Кирсанова, В.А. Лукьянихин / Под ред. В.А. Лукьянихина. — Сумы: Изд-во «Козацький вал», 2004.

2. *Пелиньо Л.М.* Місце екологічного обліку в сучасній системі бухгалтерського обліку та його важливе значення в сфері охорони довкілля / Л.М. Пелиньо // Науковий вісник НЛТУ України. — 2008. — Вип. 18.2. — С. 70–75.

3. *Святохо Н.В.* Особливості обліку витрат на природоохоронну діяльність промислових підприємств в Україні / Н.В. Святохо // Економіка і управління. — 2010. — Вип. 5. — С. 45–51.

Шмигельська О.С., студент ОЕФ, 4 курсу,
напрямок підготовки 6.030509 «Облік і аудит»,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
науковий керівник — Івченко Л.В., к.е.н.,
доцент кафедри обліку підприємницької діяльності

ВІДМІННОСТІ ЗВІТУ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ЗА НП(С)БО 1 І МСБО 7

Вихід України на міжнародні ринки, участь її у міжнародних процесах зумовили необхідність зміни національної системи обліку з метою наближення до міжнародних стандартів, що було реалізовано у прийнятому 7 лютого 2013 року Національному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» НП(С)БО 1. Тому доцільно порівняти

національні стандарти з міжнародними, зокрема НП(С)БО 1 і МСБО 7, визначити їх спільні та відмінні риси, щоб дослідити, які зміни ще не були впровадженні в Україні.

Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку не визначають порядок ведення бухгалтерського обліку, а лише описують загальні правила оцінки та надання інформації у фінансових звітах. На відміну від Міжнародних стандартів, національні положення бухгалтерського обліку України, за своєю формою, є здебільшого регламентуючими, тобто виклад звітів є стандартизованим для всіх підприємств, відповідно — розкриття інформації подається у вигляді стандартної форми фінансового звіту і не завжди відповідає потребам користувачів чи особливостям підприємств. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку використовуються як основа національних вимог до бухгалтерського обліку в багатьох країнах світу, як міжнародний базовий підхід тими країнами, які розробляють свої власні вимоги.

Складання фінансової звітності, як визначає НП(С)БО 1, має за мету надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства. У цьому плані роль Звіту про рух грошових коштів — відображати надходження і вибуття грошових коштів підприємств протягом звітного періоду в результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності [1].

Відмінною рисою цих положень є різне трактування поняття «грошові кошти». За НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: грошові кошти — це готівка, кошти на рахунках у банках і депозити до запитання. Згідно з МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів», грошові кошти складаються з готівки в касі та депозитів до запитання. Крім цього, в МСБО 7 постійно застосовується термін «грошові потоки», а у національних стандартах — «рух грошових коштів», хоча за тлумаченням ці поняття тотожні. Також відмінним є те, що в Україні форма Звіту про рух грошових коштів є затвердженою у національних стандартах, а МСБО 7 дає лише загальне уявлення про форму такого звіту.

Спільним є те, що НП(С)БО 1 і МСБО 7 дозволяють використовувати прямий і непрямий методи складання звіту про рух грошових потоків.

Відмінною рисою є те, що МСБО 7 не включає до складу інвестиційної діяльності інвестиції, які являють собою грошові еквіваленти [2]. Згідно з МСБО 7, для того, щоб інвестицію можна було визначити як еквівалент грошових коштів, вона повинна ві-

льно конвертуватися у відому суму грошових коштів і характеризуватися незначним ризиком зміни вартості. Також банківські овердрафти в МСБО 7 можуть бути представленими у складі операційної діяльності. Відповідно до Н(П)СБО 1, будучи банківськими позиками, овердрафти формально підлягають включенню до складу грошового потоку по фінансовій діяльності.

Наступною відмінністю є те, що у Звіті про рух грошових коштів згідно з національними стандартами отримані дивіденди та відсотки відображаються в складі інвестиційної діяльності, а сплачені відсотки та дивіденди — відповідно у складі операційної та фінансової діяльності. А відповідно до міжнародних стандартів сплачені та отримані відсотки та дивіденди можна віднести до фінансової та інвестиційної діяльності.

За національними стандартами сплата податку на прибуток наводиться в складі операційної діяльності у Звіті про рух грошових коштів. Згідно з МСБО 7 грошові потоки, що виникають від податків на прибуток, класифікуються як грошові кошти від операційної діяльності, лише якщо їх не можна конкретно ототожнити з фінансовою та інвестиційною діяльністю.

Перехід до міжнародних стандартів ведення обліку наближує законодавство України до економічно розвинених держав, дозволяє спростити організацію обліку на підприємствах, зменшити число зловживань з грошми, зробити інформацію прозорішою і порівнюванішою для користувачів із різних країн. Перераховані відмінні риси свідчать про необхідність усунення розбіжностей між національними і міжнародними стандартами бухгалтерського обліку. Проте несуттєві розбіжності в окремих аспектах не означають невідповідність звітності вимогам МСБО, а спільні аспекти свідчать про намагання гармонізувати і наблизити законодавство України до міжнародних положень.

Література

1. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>

2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 7 (МСБО 7). Звіт про рух грошових коштів: Міжнародний документ від 01.01.2012: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>

3. *Боярова О. А.* Проблемні аспекти формування звіту про рух грошових коштів за Н(П)СБО 1: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://nubip.edu.ua>